

Visitagudstjeneste 24.11.2019 Myre kirke, Domsøndagen/ Kristi kongedag

Dette hellige evangelium står skrevet hos evangelisten Johannes i det 9.kapittel (v 39-41)

Onsdag denne uka var vi samlet her i Myrekirka sammen med konfirmantene. Konfirmantene hadde fått i oppgave å lage spørsmål til biskopen. Det var gode spørsmål, og utfordrende spørsmål.

To av spørsmålene jeg fikk av konfirmantene har jeg valgt som et utgangspunkt for preika her i dag.

Konfirmantene spurte: Tror du på alt i Bibelen?

Og Konfirmantene spurte: Hva gjør en biskop?

Først spørsmålet. Tror du på alt i Bibelen? Dette spørsmålet aktualiseres i møte med tekstene vi har hørt i gudstjenesten her i dag. Det er sterke tekster, så sterke at jeg nesten hele uka har fått høre at det må være vanskelige tekster å preke over. Noen har til og med sagt: Glad det ikke er jeg som skal preke på søndag. Og ja, det er sterke og vanskelige tekster om dom og valg og rett og galt vi har hørt i dag. Hvordan skal vi forstå disse tekstene?

Da kommer jeg tilbake til spørsmålet fra konfirmantene. Er det sånn at vi tror på alt i Bibelen? Jeg må svare NEI hvis det å tro på Bibelen betyr å tro på alle ordene og tekstene bokstavelig og uten å se dem i sammenheng. Bibelen har mange tekster som står i motsetning til hverandre. Bibelen har mange tekster som opplagt har en annen bakgrunn enn vi leser dem i dag. I prekenteeksten i dag står det at Jesus sier: Til dom er jeg kommet. Litt tidligere i Johannes evangeliet står det: «Gud sendte ikke sin sønn til verden for å dømme verden, men for at verden skulle bli frelst ved ham». Skulle vi «Tro på alt i Bibelen» blir dette en ganske umulig motsetning. Bibeltekstene må tolkes, de må sees i sammenheng med andre tekster. Først og fremst må de leses i lys av det som er Bibelens hovedsak: At Gud har skapt oss, at Jesus er vår bror og frelser og at nestekjærligheten er gudslivet i praksis.

Da jeg studerte teologi for mange år siden hadde vi en professor som het Edvin Larsson. Han ga meg nøklene for den måten jeg i hele mitt presteliv har tolket

Bibelen på. Han sa: Når vi skal forstå en Bibeltekst må vi alltid forsøke å finne ut hva den teksten sa til folk som hørte det første gang. Vår oppgave er å overføre den betydningen til vår tid og vår begrepsverden. Dette har vært min rettesnor. Så jeg kunne svare konfirmantene. Ja jeg tror på Bibelen. Å tro på Bibelen er først og fremst å tro på Gud og Jesus og nestekjærligheten. Å tro bokstavelig på Bibelen kan føre til at Jesus som midtpunkt for vår tro blir borte i alle andre ting.

Med dette som bakgrunn leser jeg dagens tekst. Den må tolkes i lys av den sammenheng den står i i Det nye testamente, og den må tolkes i lys av Bibelens hovedtema.

Da er vi på det andre spørsmålet fra konfirmantene. Hva gjør en biskop? En av biskopens viktigste oppgaver er å se. Se hvordan menighetene har det, se hvordan mennesker har det, se hvordan evangeliet formidles videre, se hvordan kjærlighet og rettferdighet har rom mellom oss. Når vi i barnehagen snakket om det samme sa en av de kloke lederne: da er vi jo egentlig biskoper alle sammen. Og det er rett. Vår oppgave som mennesker er å SE hverandre.

Da er vi midt inne i dagens Bibeltekst. Der handler det også om å SE. Teksten må sees i sammenheng med fortellingen som står i versene foran. Der fortelles det om at Jesus kom gående på veien hvor det satt en mann som var født blind. Disiplene trodde at han var blind fordi foreldrene hans hadde syndet. Men Jesus avviste dette fullstendig, Han er ikke blind fordi foreldrene hans har gjort noe galt sa Jesus. Så helbredet Jesus mannen og han fikk synet tilbake. Men omgivelsene hans ville ikke tro på dette underet. Foreldrene hans ble redd, han selv ble redd, og til slutt kastet fariseerne og prestene han ut av fellesskapet. De sa: Så lenge verden har stått, har ingen hørt om at noen har åpnet øynene på en som er blind.

Det er når Jesus får høre om dette at han sier: «Til dom er jeg kommet til verden, så de som ikke ser, skal bli seende, og de som ser skal bli blinde». Jesus anklager de som ikke trodde på den blindfødte. Det er nesten som Jesus sier: **Den som har sett har ansvar for å se.**

Hva betyr dette for oss?

Da vil jeg tilbake til lederen i barnehagen. Hun som sa: da er vi jo egentlig biskoper alle sammen, for her i barnehagen lærer vi å SE hverandre.

Dette er den enkle og gode tolkningen av denne bibelteksten: **Jesus kaller oss til å se hverandre og til å ta ansvar for det vi ser.** Som kirke er vi kalt til å se nøden i verden, se den som er utenfor, se den som er rammet av urettferdigheten, se den som er fattig og som lever i angst og vold. Se hverandre. Men også se den som er alene og som kjenner at livet er tungt.

Dette betyr at kirken må heve stemmen og si ifra når mennesker lider og opplever urett. Kirken må si i fra selv om myndighetene ikke er enig. Noen anklager kirken for å blande politikk og religion når kirken sier noe om asylsøkere som kastes ut av landet eller når kirken sier noe om Europa som stenger sine grenser for de som risikerer liv og helse for å komme i trygghet fra vold og undertrykking og fattigdom. Kirken anklages for å være politisk når vi sier at klimautfordringen må få konsekvens for hvordan politikken i vårt land føres.

Kirken kan aldri være taus når mennesker og natur ødelegges, det ligger i det oppdraget Jesus selv har gitt oss: Å se hverandre og å ta ansvar for det vi ser. Jakob skriver dette veldig tydelig i sitt brev: «Mine søsken, dere kan ikke tro på vår Herre Jesus Kristus, herlighetens Herre og samtidig gjøre forskjell på folk» (Jakob 2.1. Tydeligere kan det vel ikke sies. Ansvar for å gjøre rett er vårt, men nettopp at Jesus krever dette av oss gjør oss verdifulle som mennesker. Jesus har så sterk tro på oss at han gir oss oppgavene og han stiller krav til oss. Menneskeverdets begrunnelse ligger ikke bare i at vi er skapt av Gud, men også i at vi er satt i stand til å reflektere og ta valg. Vi kan velge det gode eller det onde, vi kan velge livet eller livets motstykke, som vi hørte fra leseteksten. Jesu domsord må sees i lys av den tro han har på oss og de oppgaver han gir oss, både som enkeltmennesker og som kristne. Alvoret i disse ordene setter oss inn i kampen igjen og igjen.

Men når vi ikke får det til da? Når vi kjenner at vi feiler, og at Jesus oppgave om nestekjærlighet og rettferdighet blir for stor?

Jeg tror domsordene fra Jesus ikke er myntet på oss som kommer til kort for kjærlighetens krav. Domsordene er varskuord mot å aldri bli oss selv nok. Domsordene er alvorsord om å velge det gode, også når vi synes det er vanskelig.

Når vi kommer inn i Myre kirke møtes vi av et fantastisk alterbilde. I midten står Jesus selv, og på sidene er det motiver fra hans liv. Over Jesus er det en kongekrone. Jesus møter oss i denne altertavla med utstrakte armer, som en omfavnelse. Det er som om Jesus SER hver enkelt av oss, og vi trekkes mot ham. Og samtidig kan vi se et kors i den formen Jesus har på denne altertavla. I Jesus slik vi møter ham her forenes korset og omfavnelsen. Og i kirken tror vi at vi kan elske fordi Gud elsket oss først. Våre oppgaver begynner alltid med at vi er elsket av Gud, omfavnet i Jesu død og oppstandelse for oss. Det er Jesu kongsmakt. Det er Jesus som ser oss først, og i tro på ham skal vi få krefter til å se hverandre.

I dag rekkes disse kreftene oss i vin og brød i nattverden. I dag rekkes disse kreftene oss i fellesskapet av likeverdige mennesker som vi har her i kirken. I dag rekkes kreftene oss i salmene som bærer evangeliet til oss og i ordene som viser oss hvem Jesus er.

Det begynner med at Gud selv i Jesus SER oss først. Slik at vi kan gå inn i oppgavene om å SE hverandre.

ÆVFOSODHÅSVOEOBESGFETEA